

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Deres referanse
2008007883 ES
MVO/HAJ/bj

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
08/02027-2 GS/-

Dato
23. mars 2009

Høringsuttalelse – Etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring

Datatilsynet viser til Deres høringsnotat av 15.12.2008 med rapport fra utredningsgruppe oppnevnt den 18. mai 2006.

Datatilsynet har enkelte merknader til de fremlagte forslagene.

1. Opprettelse av Nasjonal koordineringsenhet (Høringsbrevet kapittel 2.1, Rapportens kapittel 3.7.1)

Datatilsynet har forståelse for at det er nødvendig med gode planleggingsverktøy og samordning i forhold til en pasientgruppe som har behov utover det medisinske. Tilsynet ser likevel det problematiske i opprettelsen av et nasjonalt register ved en Nasjonal koordineringsenhet skal tjene såpass ulike formål og underlagt ulike regelsett. Tilsynet ville sett det som en fordel om man i større grad "rendyrket" det helsefaglige formålet både når det gjelder enhetens funksjon og registerformål.

Som nevnt i høringsbrevet, har Ullevål universitetssykehus konsesjon fra Datatilsynet for "Register for koordineringsenheten over særreaksjonsdømte i Helse Øst" (senere utvidet til å gjelde Helse Sør-Øst). Datatilsynet ville se det som en fordel at Nasjonal koordineringsenhet ble videreført ved Ullevål universitetssykehus som, etter Datatilsynets oppfatning, har etablert en god struktur og faglig kompetanse på området, og som dessuten geografisk dekker størstedelen av pasienttilfanget (til sammen 70%)¹

Datatilsynet har ingen sterke oppfatninger om hvorvidt et nasjonalt register bør opprettes ved lov eller ved konsesjon. Uansett etableringsgrunnlag, bør det utformes en klar formålsangivelse, ansvars plassering, tilgangsstyring og ikke minst regler for sletting av opplysninger i registeret. Datatilsynet vil advare mot at et såpass sensitivt register, der grunnlaget for registrering for den enkelte er tvang, f.eks utvides til forskningsformål.

¹ Ref brev fra Ullevål universitetssykehus av 16.11.2008 – Søknad om utvidelse og forlengelse av konsesjon

Tilsynet vil imidlertid fraråde opprettelse av nasjonal koordineringsenhet med tilhørende register ved eierstyring.

Når det gjelder spørsmål om underretning etter straffeprosesslovens § 147 a (høringsbrevets kapittel 3.1, Rapportens kapittel 4.7.3) anser Datatilsynet det som hensiktsmessig at det er påtalemyndigheten som får ansvar for slik underretning. Ifølge Rapportens vedlegg 5 (Prosedyrebeskrivelse *Overføring til tvungent psykisk helsevern i Helse Øst ved dom til behandling*) varsles koordineringsenheten allerede etter utferdigelse av tiltalebeslutning.

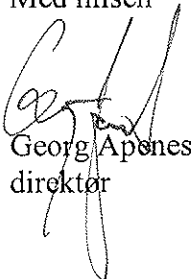
Dersom Nasjonal koordineringsenhet skal ha et ansvar for planlegging og samordning av behandling for personer som er dømt til tvungent psykisk helsevern, vil Datatilsynet påpeke to forhold; Dersom rapportering skal skje allerede etter utferdigelse av tiltalebeslutning, må det etableres rutiner som sikrer at personer som likevel ikke blir dømt til tvungent psykisk helsevern, slettes fra registeret. For det annet er det hensiktsmessig at kun Nasjonal koordineringsenhet får innrapportert tiltalebeslutninger. På den måten unngår man en uheldig spredning av sensitive opplysninger, og ivaretar samtidig behovet for planlegging av behandling.

Datatilsynet stiller seg til disposisjon for en videre dialog om opprettelse og bruk av et eventuelt nasjonalt register.

2. Ruskontroll (Høringsbrevets kapittel 2.3, Rapportens kapittel 3.7.2)

En av de oppgitte begrunnelser for å skjerpe inn reglene for ruskontroll, er at domfelte, gjennom progresjon i behandlingen, ofte får mer frihet for eksempel ved lavt bemannede behandlingsenheter. Datatilsynet har forståelse for argumentasjonen, men vil likevel advare mot en utvikling der kontroll erstatter bemanning - i særdeleshet overfor denne spesielt utsatte gruppen.

Med hilsen

Georg Apønes
direktør

Guro Slettemark
seniorrådgiver

Kopi:

- Fornyings- og Administrasjonsdepartementet, v/Statsforvaltningsavdelingen, Pb 8004 Dep, 0030 Oslo
- Ullevål Universitetssykehus HF v. Personvernombud Heidi Thorstensen, 0407 OSLO